

P6_TA(2008)0638

A felnőttek jogi védelme: határokon átnyúló kérdések

Az Európai Parlament 2008. december 18-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a felnőttek jogi védelméről és annak határokon átnyúló vonatkozásairól (2008/2123(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 192. cikkének második bekezdésére,
  - tekintettel a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. január 13-i Hágai Egyezményre,
  - tekintettel a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló 2006. december 13-i ENSZ-egyezményre,
  - tekintettel a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény Európai Közösség általi megkötésére vonatkozó tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2008)0530),
  - tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „A Hágai Program: Tíz prioritás a következő öt évre – Partnerség Európának a szabadság, biztonság és jog területén való megújulásáért” című 2005. május 10-i közleményre (COM(2005)0184),
  - tekintettel eljárási szabályzata 39. és 45. cikkére,
  - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére (A6-0460/2008),
- A. mivel a fent említett, a hágai programról szóló közleményben a Bizottság prioritásként említette egy tényleges európai polgári jogi térség biztosítását, többek között a bírósági határozatok elismerését és végrehajtását illetően,
- B. tekintettel az e téren a családi vagyon, az örökösödés és a végrendeletek kapcsán az új jogalkotási javaslatok előkészítése végett végzett munkára és konzultációkra,
- C. mivel elő kell mozdítani a védelmi intézkedéseket élvező személyek vonatkozásában hozott bírósági vagy közigazgatási határozatok elismerését és végrehajtását is,
- D. mivel figyelmet kell szentelni a védelmi intézkedéseket élvező személyek gyakran sérülékeny és kiszolgáltatott helyzetének, valamint gyorsítani kell az együttműködésre, tájékoztatásra vagy elismerésre és végrehajtásra irányuló kérelmek kezelését,
- E. mivel olyan helyzetek alakultak ki, amelyekben a jogi védelem megvalósítása két vagy több tagállamot érint,
- F. mivel olyan helyzetek is kialakultak, amelyekben a jogi védelemmel kapcsolatos

ügyek két vagy több tagállamot, illetve tagállamokat és nem uniós tagállamokat érintenek, különösen a hagyományos migrációs áramlások (egykori gyarmatok, az Egyesült Államok és Kanada) miatt,

- G. mivel problémák merültek fel az olyan tagállamok közötti, egyre fokozódó mozgás miatt, ahonnan a nyugdíjasok – többek között kiszolgáltatott felnőttek – kiáramolnak, valamint az olyan tagállamok között, ahová a nyugdíjasok beáramolnak,
  - H. mivel a kiszolgáltatott felnőttek jogi védelmének szükségességére, valamint az irányadó elvekre vonatkozóan valamennyi EU-tagállam elfogadta az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a tagállamokhoz címzett, a cselekvőképtelen felnőttek jogi védelméről szóló, 1999. február 23-án elfogadott R (99) 4. számú ajánlását,
  - I. mivel a személyek szabad mozgáshoz való jogának egyik pillérét a kiszolgáltatott felnőttek jogi védelmének kell alkotnia,
  - J. mivel a védelmi intézkedések kapcsán a tagállamok jogszabályai között eltérések vannak,
  - K. mivel a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény rendelkezéseit szem előtt kell tartani,
  - L. mivel a Hágai Egyezmény rendelkezései hozzájárulhatnak a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozásához, megkönnyítve a védelmi intézkedést bevezető határozatok elismerését és végrehajtását, az alkalmazandó jog meghatározását és a központi hatóságok közötti együttműködést,
  - M. mivel hasznos lenne egyedi és kimondottan a tagállamok közötti együttműködést célzó intézkedéseket hozni, amelyek ihletet meríthetnének ezen egyezmény eszközeiből,
  - N. mivel egységes közösségi formanyomtatványokat lehetne bevezetni a védelmi intézkedésekkel kapcsolatos tájékoztatás, illetve az ilyen határozatok köröztetésének, elismerésének és végrehajtásának megkönnyítése végett,
  - O. mivel egységes, európai szintű közösségi formanyomtatványt lehetne létrehozni a cselekvőképtelenséget kimondó határozatok esetére, ezáltal biztosítva hatályukat az összes tagállamban,
  - P. mivel mechanizmusokat lehetne bevezetni az állandó megbízottak Európai Unión belüli könnyebb elismerése, bejegyzése és alkalmazása érdekében,
1. üdvözlí a francia elnökségnek a kiszolgáltatott felnőttek helyzetére és határokon átnyúló jogi védelmükre irányuló kötelezettségvállalását; gratulál azoknak a tagállamoknak, amelyek aláírták és ratifikálták a Hágai Egyezményt, és arra ösztönzi azon tagállamokat, amelyek azt még nem írták alá, vagy nem ratifikálták, hogy ezt tegyék meg;
  2. kéri a Bizottságot, hogy amint elegendő tapasztalat gyűlik össze a Hágai Egyezmény végrehajtásáról, az EK-Szerződés 65. cikke alapján az alábbi részletes ajánlásokat követve nyújtson be a Parlamentnek a tagállamok közötti együttműködést erősítő, illetve a felnőttek védelmére irányuló, a cselekvőképtelenséget kimondó, valamint az

cselekvőképtelenek képviseleti megbízásával és hosszú távú meghatalmazásával kapcsolatos határozatok elismerését és végrehajtását javító jogalkotási javaslatot;

3. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a Hágai Egyezmény végrehajtását és tagállami szintű átültetését, és megfelelő időben nyújtson be jelentést a Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben összefoglalja a gyakorlati végrehajtás során felmerülő problémákat és legjobb megoldásokat, és adott esetben javaslatokat is tartalmaz az Egyezmény végrehajtási módját felváltó vagy pontosító közösségi rendelkezésekre;
4. felkéri a Bizottságot, hogy értékelje a Közösség csatlakozásának lehetőségét a Hágai Egyezményhez; megjegyzi, hogy ezen a területen megerősített együttműködést lehetne kialakítani a tagállamok között;
5. felkéri azon tagállamokat, amelyek még nem írták alá vagy ratifikálták az egyezményt, hogy csatlakozzanak a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményhez, mivel ez megerősítené a kiszolgáltatott felnőttek védelmét az EU-n belül;
6. felkéri a Bizottságot, hogy finanszírozzon egy tanulmányt a tagállamok kiszolgáltatott felnőttekre és azok védelmére vonatkozó jogszabályainak összehasonlításáról annak megállapítása érdekében, hogy hol merülhetnek fel jogi kérdések, és milyen intézkedések szükségesek az EU vagy a tagállamok szintjén az ilyen természetű problémák megoldására; úgy véli, hogy a tanulmánynak a szellemi fogyatékkal élő, intézményekben elhelyezett felnőttek kérdésével is foglalkoznia kell, gyámságuk, valamint törvényes jogaik gyakorlására irányuló képességük tekintetében; felkéri a Bizottságot, hogy rendezzen konferenciasorozatot az ilyen ügyekben közvetlenül érintett jogi szakértők részére, valamint arra, hogy a jövőbeli jogalkotás során vegye figyelembe a tanulmány eredményeit és a szakértők véleményét;
7. kéri a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a védintézkedések arányosak legyenek a kiszolgáltatott felnőttek állapotával annak érdekében, hogy az uniós polgárokat ne fosszák meg olyan joguktól, amelyet még képesek gyakorolni;
8. felkéri a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a kiszolgáltatott felnőttek védelme érdekében, hogy ne váljanak személyazonossággal való visszaélés vagy csalás, illetve telefonos vagy számítógépes bűnözés áldozataivá, beleértve olyan jogi intézkedéseket, amelyek a kiszolgáltatott felnőttek személyes adatainak fokozott védelmére és/vagy az azokhoz való hozzáférés korlátozására irányulnak;
9. támogatja a személyes adatok védelmére és a hozzáférés korlátozására irányuló szigorú szabályozás alá eső, biztonságos mechanizmusok létrehozását a jelenleg hatályos védintézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok és más információk tagállamok közötti megosztása érdekében, beleértve a kiszolgáltatott felnőttek védelmére vonatkozó információk megosztásának lehetőségét a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei között;
10. emlékezteti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nem minden esetben az előrehaladott kor az oka a kiszolgáltatottságnak, és kéri, hogy tegyenek lépéseket nem csupán az időskorú, hanem a súlyos fizikai és/vagy szellemi fogyatékból adódóan kiszolgáltatott felnőttek jogvédelmének és jogainak megerősítése érdekében is, és vegyék figyelembe azok igényeit akkor is, amikor a jövőben szociális intézkedéseket hoznak e jogok biztosítására;

11. megerősíti, hogy az ajánlások megfelelnek a szubszidiaritás elvének és az alapvető polgári jogoknak;
12. úgy véli, hogy a kért javaslatnak nem lesznek pénzügyi vonatkozásai;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a kísérő, részletes ajánlásokat a Bizottságnak, a Tanácsnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

MELLÉKLET

A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

A. A JAVASLAT ALAPELVEI ÉS CÉLKITŰZÉSEI

1. Elő kell mozdítani a védelmi intézkedéseket élvező személyek vonatkozásában hozott bírósági vagy közigazgatási határozatok elismerését és végrehajtását.
2. Ezek a rendelkezések hozzájárulhatnak a jog, a szabadság és a biztonság érvényesülésén alapuló térség létrehozásához, megkönnyítve a védelmi intézkedést bevezető határozatok elismerését és végrehajtását, az alkalmazandó jog meghatározását és a központi hatóságok közötti együttműködést.
3. A tagállamok közötti együttműködést célzó megfelelő intézkedéseket kell végrehajtani a Hágai Egyezmény szerint rendelkezésre álló eszközök alapul vételével.
4. Egységes közösségi formanyomtatványokat kell kidolgozni a védelmi intézkedésekkel kapcsolatos tájékoztatás, illetve az ilyen határozatok köröztetésének, elismerésének és végrehajtásának megkönnyítése végett.
5. Európai uniós szintű egységes formanyomtatványt kell kidolgozni a cselekvőképtelenséget kimondó határozatok esetére, ezáltal biztosítva hatályukat az összes tagállamban.

B. A JAVASOLT LÉPÉSEK

1. kéri a Bizottságot, hogy amint elegendő tapasztalat gyűlik össze a Hágai Egyezmény végrehajtásáról, az EK-Szerződés 65. cikke alapján nyújtson be a Parlamentnek a tagállamok közötti együttműködést erősítő, illetve a felnőttek védelmére irányuló, a cselekvőképtelenséget kimondó, valamint az állandó megbízottakkal kapcsolatos határozatok elismerését és végrehajtását javító jogalkotási javaslatot.